

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročniné je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravljanje se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje številka 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 2.

V Ptuj v nedeljo dne 10. januarja 1909.

X. letnik.

Jasni se!

V časih „očeta Bleiweissa“ in še dolga leta pozneje blesketal se je na zastavi slovenskih političnih strank stari napis: „Vse za vero, dom, cesarja!“ To nekdanje geslo slovenstva so vrgli prvaški politiki zdaj v staro železje, svitli napis je otemnel in skoraj bi se lahko trdilo, da imajo ti hinavski „voditelji“ in „prvaki“ in „odrešeni“ ravno nasprotno stališče: Vse proti veri, proti domu in proti cesarju!

Naša trditev o izdajalstvu prvaštva gotovo ni pretirana. Vsak dan prinaša nam nove dokaze za to trditev, — jasni se, jasni, in v vsej svoji izdajalski nagoti stoji prvaška politika pred našimi očmi.

Proti veri delujejo prvaki, to je gotovo. Kajti oni rušijo verno zaupanje v bisere svete vere, oni trgajo z zlorabo vere pobožnost ljudstvu iz srca, oni zapeljujejo nevedno mladino z najeršim hujskanjem v zločin in greh. Za to trditev pač ni treba dokazov naštetih. Kajti tekem devetih let se bojujemo proti tej neskončni zlorabi vere, — mi, katere psujejo z nesramnim imenom „brezverci“, mi bijemo boj za vero, ker hočemo čisti božji hram.

Ali prvaštvo dokazuje vsak dan z svojimi dejanji, da škoduje njegova politika tudi „domu“ slovenskemu. Kajti „dom“, to pač ni ta ali ona narodnjaška bajta, ta ali ona plesna dvorana. Pravi slovenski dom je kmetška hiša, je zelena gruda domovine. In temu domu škoduje prvaška politika, ta dom rušijo in uničujejo prvaki... Koliko kmetjskih posestev je prišlo na kant, edino zato, ker je prvaška politika ustanovljala nesrečne konzume in brezvestne bankerotne posojilnice. In hinavska gonja v bojkot proti Nemcem je istotako grozovita nesreča za slovenski dom. Le bodimo odkritosrečni: Kaj bi bil slovenski narod brez nemštva, brez nemškega kupca,

nemške šole, nemške kulture? Vsa ta malenkostna slovenska kultura je vendar vzrastla edino na redilnih tleh nemške kulture. Ako bi slovenski narod pretrgal vse kulturne in gospodarske vezi z soslednim nemškim narodom, podobno bi bil odsekani veji, ki sicer ostane še en ali dva dni zelena, ki se pa potem vendar posuši.

Najhujše pa je, da je prvaška politika pričela nastopati tudi proti cesarju, to se pravi, proti avstro-ogrski domovini. Nikdo ne more tajiti, da hočejo prvaki — in sicer ravno tako klerikalci kakor narodnjaki — razkosati in razgrtati našo domovino, da se hočejo združiti z balkanskimi narodi. Zakaj je romal ljubljanski župan Hribar v glavno rusko mesto Petersburg, ko se vendar ve, da je Rusija ravno v sedanjem času nasprotnica avstrijskih teženj? Zakaj nekateri prvaški duhovniki ob priliki cesarjeve 60-letnice niti slovesne maše niso hoteli brati? Zakaj se je dne 1. decembra v Ljubljani javno razstavilo in razsvetilo mesto cesarjeve slike ono srbskega prestolonaslednika Jurčka? Zakaj so vpili prvaki pri raznih demonstracijah „Zivio Srbija“? Ali ni to dovolj? Ali ni to izdajstvo?

Nagi kakoršni so, tako stojijo prvaki zdaj pred našimi očmi. Kar je poštenega, čednega v slovenskem ljudstvu, to se bode otreslo prvaškega jarma in bode korakalo z nami naprednjaki v boj za pravico!

Politični pregled.

Deželni zbori za Nižj. Avstrijsko, Kranjsko, Tirolsko in Goriško so sklicani in bode pričelo njih zasedanje dne 8. t. m. Zasedanje bode trajalo le par dni.

Čez 100 tisoč brezposelnih šteje baje naša eksportna industrija. Veliko čez 100 tisoč poslov

pa bi potrebovalo naše kmetijstvo. Vzrok brezposelne bede tiči torej v napačni razdelitvi v kmetijstvu in industriji. Kar prvemu primanjkuje, to ima zadnja preveč. Ostavite beg iz dežele in storili bode veliko gospodarsko delo!

Proti živinskim kugam. Vlada je izdala za politične oblasti odredbo, ki zahteva sodelovanje kmetijskega prebivalstva v boju proti živinskim kugam. Take kuge naj se vestno naznani. Posebno važno je, da se takoj po prvih znakih nastopanja kuge na gobcu in kreppljih, ki je zelo nalezljiva, to oblasti naznani. Pač pametna je ta vladina odredba. Ali le — polovična. Vlada naj bi namreč tudi nujno skrbela, da se take živinske kuge ne zavlačijo vedno od Ogrske k nam. Potem bo že bolje!

Cukerčki za pridne poslance. Vlada je zelo dobrosrčna, — namreč za poslance. Doslej so dobivali ti „zastopniki ljudstva“ dnevnih dijet po 20 K. Vlada jim hoče dati zdaj zanaprej po 8.000 K letne plače. Predsednik državne zbornice bi po vladinem načrtu dobival 30.000 K na leto, podpredsedniki pa po 10.000 K. Samo — cukerčki so to! Vlada bode dala pridnim poslancem teh 8.000 K, ali le pod pogojem, da privolijo v spremembo državnoborskega opravilnika. Ker so poslanci deloma veliki prijatelji lepih zlatih kronic, bodejo vladi gotovo vse privolili.

Avstrija v Bozni. Nekdanje okupacijsko ozemlje Bozna in Heregovina se je moralo po berlinski pogodbi s krvjo zasedeti. Tekom 30 let je Avstrija v Bozniji uredničila 230 šol s 568 učitelji. Za javni red pa skrbi 266 orožniških postaj z skupno 2.300 žandarji. Koliko denarja to košta, si pametni človek lahko sam izračuna. In mi naj bi to zemljo kraljemorilecem v Srbiji izročili?!

Ali njih delo velja domačemu trgu. V inozemstvu ne najdejo odjemalcev, ker se ono z industrijskimi produkti lastnega pridelovanja priskrbi. Vsled tega se tudi gospodarski položaj v industriji ne trese, temveč napreduje vedno v sporazumljenju z poljedelstvom. Nikdo se več zato ne trga, da bi postal fabrični delavec, ker živi na deželi bolje in bolj zdravo; onim pa, ki v industriji delajo, se ni treba bati, da bi dohod iz dežele njih plače znižal.

V mestih se posredna trgovina (Zwischenhandel) ne more več na troške konzumentov in producentov žepe polniti. Vedno je direktna zveza med mesti in nami in obadva lahko živima.

In mi imamo denarja. Revščina je izginila. Kulturne vžitke meščanov imamo zdaj tudi na deželi. Ljudje ne odhajajo več iz dežele v mesta, temveč obratno. Vsled tega smo dobili mnogo izobraženstva, umetnosti in znanosti in to je tudi tem zadnjim dobro teknilo. Kako cvetijo učenjaki na deželi!

Umrljivost v otroških letih je postala čisto majhna. Prsa današnje generacije so široka in krepka, srce in pljuča zdrava in duh svež. Najbolj obžalovati je zdaj zdravnike in odvetnike,

Kmetovo sanje o bodočnosti.

(Landbote).

Krasno se giblje morje žitja. Čezenj se dviga svitlo plavo nebo in veter prinaša petje ter vriskanje poslov od ušes. To je zopet lep dan, kakor se je našemu Bogu posrečil.

Taki dnevi podaljšajo življenje, vanje se gleda z odločnimi živci kakor v tajnopolno večnost polno množestevnih napolnjenih hlevov in gospodarskih poslopij, polno svetlih oken in plodonosnega dela.

Jaz računam. Toliko mi donaja letos moja pridnost, to mora veljati; kajti mi smo natanko podučeni o svetovni produkciji, o zalogi in ostanku od lanskega leta, o naših plodovih podučeni. Mi nismo več izročeni slučajnostmi sejma in sestave cen. Mreža telefona veže vsa kmetjska posestva in se osredotoči v centrali, raz katere se čuje, kako takorekoč žila produkcije in sejma z svojimi potrebščinami bije.

Ta centrala je zopet vezana z bratskimi zavodi v sosednih državah. Tako smo v položaju, da si vsak čas napravimo tržno mnenje, ki je primerno resničnemu položaju. In ker se cena

za naše pridelke po družbeni troškovni vrednosti, t. j. po lastni ceni z ponižnim meščanskim dobičkom določa in ker smo v položaju, razpečavati po tej ceni, najde nas kmete večno solnce v stanju trajne varnosti.

Tudi ni več postavodaje v zadregi, kakor so jo naši predhodniki poznali: danes socialno politični flajšterček za delavce, jutri drobtinico za kmete, da se obadva vsled izprešavanja velikih kapitalistov potolažita. Tega nam ni več treba. Mi imamo popolno solidarnost interesov in kar je najvažnejše: vsakdo jo goji. Hlapec in gospodar, učenc in mojster, delodajalec in delovalec so eni med seboj. Vsakemu hlapcu in vsakemu pomočniku je dana zmoglost, da postane samostojen. Vsled tega tudi nimamo več pomanjkanja poslov in ničesar več ne vemo o temu, da bi se nakupovalo naša posestva in jih rabilo za lovsko veselje bogatinov. Vsak košček zemlje se porabi in ima svoje prebivalce, ker ima vsakdo pri temu zagurjeni obstoj. Stranke nezadovoljnosti so brez sledu izginile, ker jim je bila odvzeta redilna snov: nezadovoljnost ljudskih mas.

Pač se kadijo še fabrični dimniki v deželi.

Dnevnik

hočejo prvaški nasprotniki z novim letom za spodnjo Štajersko ustanoviti. Vkljub temu, da še danes ne vejo, je-li bode zamogel ta dnevnik izhajati in troške plačati, — vendar že

nabirajo denar.

Mi se za to delovanje v splošnem ne mernimo. Koliko denarja je pred pol letom nabral dr. Benkovič in vendar ni izšel njegov dnevnik „Straža“. Morda se gre in sedaj edino zato, da se ljudstvu vsili misel, ki ni realna, da se torej tuje denarje napačno porabi. S svojim

dnevnikom

mislijo prvaki vse uničiti, kar je naprednega. Pa ne bo šlo! Tudi mi imamo dovolj naročnikov in tudi dovolj denarja, da bi lahko pričeli

„Štajerca“

vsak dan izdajati. Ali tega mi

ne storimo.

Kajti mi vemo prav dobro, da ljudstvo, namreč delavno kmetsko, obrtniško in delavsko ljudstvo, sploh nima

ne časa ne denarja,

plačati in čitati vsak dan svoj list. Naše ljudstvo si vzame od nedeljskega počitka toliko časa, da zamore prebrati tedenski list. In to mu zadostuje. Zato bode „Štajerc“ tudi v bodočem letu izhajal le

enkrat na teden.

Ali izhajal bode redno in gledali bodemo, da bode vedno zagovornik

Ljudskih pravic

proti vsakemu izsesavanju, izkoriščanju in zatiranju.

„Štajerc“

pa bode v bodočem letu tudi veliko več prinašal. Tudi slike bodemo listu pridajali, samo da ugodimo

Ljudski želji.

Kajti to smo že opetovano naglašali in tudi dokazali, da se nam nikdar ni šlo, ne gre in tudi ne bode šlo za

dobiček.

Vsakdo, kdor ve, kaj košta papir, tisek, stavljenje, znamke itd., ta mora tudi vedeti, da je

„Štajerc“ na pol zastonj!

In zato pozivljamo že danes vse prijatelje, člane, somišljenike, da naj pridobijo!

ker ti nimajo več mnogo opraviti. Študiranje ni več izjema. Vsakdo zamore obiskati visoko šolo. Ali ne v ta namen, da bi svoje šiviljenje med zidovjem in akti zagrebel, ne. Ravno za plugom zamoremo izobraženost zelo dobro rabiti.

Tako je en stan popolnoma izumrl: politikanji. Mi jih ne rabimo, ker oskrbimo njih delo sami. Od volilnih bojev prejšnjih časov ne vemo ničesar več. Proti našim zahtevam ni nobenega nasprotja več, kajti mi smo vsi edini in z nami gre vse drugo prebivalstvo, ker je prepričano o koristi naše stvari. Nekdanje stranke smo z nekdanjimi politikarji pokopali. Tron in oltar stojita trdnejša nego kedaj preje . . .

Zato je komaj razumeti, kako se je moglo svoj čas one može, ki se jih je imenovalo naprednjake, in ki so hoteli srečno bodočnost za kmeta uresničiti, tako zatirati. Jaz — — —

— Veliki ropot! Sanjal sem in zdaj se predramim. Vrata so me nazaj poklicala v sedanost in so uničile sladke sanje o bodočnosti. Odprem oči. Pred mano stoji sosed in me opomni, da je jutri volitev.

„Vera je v nevarnosti“, zakliče sosed in potem odhiti skozi vrata.

Zdaj izpoznam, kako sladke so bile moje sanje in kako skoraj nedosežno oddaljene so.

čimveč novih odjemalcev

našega velepotrebnega lista. Mi bodemo i zana-prej prinašali gospodarsko potrebne stvari, politično merodajne dogodke, zanimive domače in tuje novice, leposlovne spise; — vedno pa bode „Štajerc“

nevstrašljivi bojevnik

za naše pravice.

Naročujte se tedaj, razširjajte list!

„Štajerc“

izhaja vsak teden na najmanje 8 velikih straneh in košta za Avstrijo za celo leto 3 K, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko (v zaprti kuverti) 4 K 50 h za celo leto; za Nemčijo 5 K za celo leto; za Ameriko 6 K za celo leto; za drugo inozemstvo razmeroma. Naročnina se plača naprej. Posamezne številke koštago 6 vin.

Vsi na delo!

Dopisi.

Cirkovce na dr. polju: Kaj čudne duhovne imamo tukaj pri nas. V vseh krajih je ob božičnih praznikih navada, da si voščijo vesele božične praznike. Tudi naša dva duhovna nam voščita, pa ne veselih praznikov ampak jezo, prepir in sovraštvo; to sta pokazala na praznik sv. Štefana in v nedeljo na prižnici. Kakor večkrat so tudi ta dan bile 2 pridigi, a ta druga ne. sliši v cerkev, ampak v kakšni „narodni dom“. V svoji sveti jezi so se zagnali spet v slabe časopise, seveda imenovati lista si gospodi niso upali, ker že pred imenom „Štajerc“ jih je strah; so samo rekli: tisti iz Celja in iz Ptujca. Predstavljali so nam da tisti ki te liste berejo so sami sovražniki z kamenjem; „Štajerc“ je namreč kamenje in s tem kamenjem hočemo druge pobiti, mi smo njihovi najhujši sovražniki, izogibljite se teh, sovražite jih, ne občujte z njimi itd. In črez en čas smo jih slišali: ljubite se med seboj! Tukaj bi pač lahko rekel: odpusti jim, saj ne vejo kaj govorijo. Potem so župnik pravili, da skoro vsi ti listi zastonj pridejo, namreč da se jih nič ne naroči, da ga posilem pošiljajo itd. Tega pa niste videli, da za teh par naročnikov „Slov. G.“ v petek 25. decembra 1908 prinesel poštni sel v Cirkovce 2 bali „Sl. G.“ a povrh še „Stražo“ zastonj, tako težko da mu je grede skoraj grba zrasla; koliko jih je pa tam zastonj?! Vama svetujemo: vi se držite cerkve in nje nankov, nam razlagajte krščanske resnice, politiko in hujskanje pa opustite, ki ne sliši v cerkev, in nas pa pri miru pustite, da ne bo vera v nevarnosti. Nadalje vprašamo Vas, ki ste celih 12 let hlače trgli po klopek gimnazije in semenišča, kedo je kriv vsega tega greha, ki se je godil pretečeno nedeljo v cerkvi v pričó živega Boga, ko ste Vi takšne besede iz prižnice govorili, da so se ljudje po cerkvi smejali, govorili in celo proklinjali? A li slišijo meje, jelše in žabe na travnikah s cerkvijsko skupaj? Kar se pa tiče slabih časopisov; ja kedo je pa kriv, da so „slabi časopisi“? Le slabi duhovniki, ko bi vi živeli po naukah sv. kato-liške cerkve, bi se vam ne bilo treba bati, da bi se kaj slabega o vas pisalo in bi „slabih časopisov“ ne bilo več. Koliko je na Avstrijskem duhovnov, ki jih nihče po časopisih ne vlačí . . .

Več faranov.

Iz Petrovč. Od treh vetrov so triskakljali trije zajčki v našo občino. Vse jim tukaj dobro diši, samo Schager ne, ker je lovec. Iz vseh treh učenih glav vzhajale so sledeče vrste, ki so jih za Nar. list poslali: „Iz Petrovč se nam piše: Vsak skrbni „pastir“ pazi na svojo čredo, da se mu katera žival ne okuži. Naš župan Koren se tudi smatra za nekega pastirja. In vendar ne pazi posebno na izročeno mu čredo. V njegovi bližini je ovca, ki se prav pridno da okuževati od ptujске „giftne krote“ in to v naših skozin-skoz slovenskih Petrovčah. G. župan, zahtevamo od Vas, da storite potrebne korake, da od občine plačani sluga ne bo dalje kužil svoje okolice. Upamo, da bo to zadostovalo. Sicer bomo govorili bolj krepko!“ Der Schreiber diesen Zeilen hat ein übermäßig langes Kinn, aber keine Unterschrift, folglich: Ein Feigling! Deček,

bodi miren in ne vsiluj svoje modrosti možu ki je po rodu in starosti enak tvojemu očetu. Se bojiš okuženja, beži nazaj, od koder si prišel. Schager pa ostane tukaj, ker ima do smrti lastno stanovanje in ne gre v hribe. Tvojo krobesedo prihrani za tvoj poklic, si premalo priljubljen in premlad, da bi smel ti beseda staviti. Naša občina je toliko slovenska, da št. župan in sluga mirna in pravična za Slovence in Nemca. Trije grajščaki, lastniki treh tovarni vsega premogokopa so Nemci. Vsi drugi, ki znajo oba jezika, pa govorijo slovensko in nemško, kakor prilika občevanja prinese.

Franciska Schager.

Sv. Peter medv. selo. Velecenjeno uredništvo! Prosim blagovolitve sledeče ponatisniti Vašem cenjenem listu. Dne 26. decembra je zgnal šentpeterski fajmošter Gomilšek zopet svojo menežarijo skupaj. Igrali so namreč „luršk pastirko“. Čuditi se je le, da so se celo liberalci pridružili tej gospodi. Pomislite, drag bralci, največja liberalka g. Fünk je celo s izneverila liberalni četi. No — no zdaj pa vidimo, da imajo faroški gospodje večjo „anzungskraft“ kakor pa liberalni doktorčki. Viditi taki so liberalci, da še celo pri takih igrah sodelujo. Gospa Korbar je za frizerko špilala. Koliko je le kaj zaslužila — —? Pa veste go spa, frizerji morajo plačati „Erverb“! Torej glejte se. Gosp. Zavašnik je žvilola stan klobučarke. Prav lepo je napucala klobuke šentpeterskim marijinim devicam. Gotovo ste dobili gospodičino tudi dobro plačilo, bolje kakor jo ponuje učiteljski stan. Samo plačajte „Erverb“, da Vas kdo ne toži. Bodite vsi liberalci tudi za naprej tako pridni, pa učite kmečke deklete, kak si naj zvijajo lase. — Bravo liberalci — vsa čast!

Ponikva ob juž. žel. Minuli so Božični prazniki, minula je sveta noč, ki nam je prinesla to rajsko veselje in ta zaželjeni mir. Prišel je mir da naj bi naš združil ia zedinil, da bi se skupno veselili te svete, božanske noči. Ali naši prvaki ne poznajo mira, so pozabili v svoji poboznosti na mir ter hujskarijo in zabavljajo čez vse, kar je napredno. Bila je namreč 16. dec. na Ponikvi obmeška volitev, v kateri so skoraj popolnoma zmagali napredni in narodni možje. Ali ti nedolžni prvaki ki jih je sama čistost pod kaplanovo sukno, ki imajo dosti denarja za ne-potrebne reči, hočejo to volitev razveljaviti. Lažejo in zabavljajo in se repenčijo da jih je groza poslušati. Vsačega tudi najbolj mirnega so zdivjalji ti prvaki in so njim seveda najboljše nauke dajali, ker je neki njihovo dejanje Bogu dopadljivo. Najbolj pa seveda zabavljajo zoper železniške delavce in jih lepo počastijo s besedo „ferdamani Eisenbanarji“. O ti zdivjanost, ali se boste kedaj spametovali in opustili sovraštvo do železničarjev, ker Vi sami pošiljate svoje sinove na železnico delat, in ako je mogoče tudi vi sami gospodarji prihajate prosit in ste prav veseli ako katerega od Vas sprejmejo? Varujte se toraj železnice da ne boste tudi Vi ferdamani. — Pa še nekaj: Neki prvaki mladenič ali gospod odbornik, kakor se sam povišuje v „Slov. Gosp.“ v šte. 50. in je tudi močno napadal nekega naprednega mladeniča Ferdinanda Bergles. Predbacuje mu, da je izdajalec slovenskega naroda in Bog ve kaj še vse mu je na pamet prišlo. On misli, da je sam gospod na Ponikvi in misli da bo Bergles kar pohrustal in znjnim vred tudi druge. Pa mi mislimo da nas ti gospodje ne bodo kar tja v en dan razgnali, ko bi se pa ta gospod odbornik in kaplan na glavo postavila. In ta Jurč piše kako strupen da je „Štajerc“, ali sam ga pa rad prebrina samo če ga more v roke dobiti. Ali se ne bojiš, da bi se sam zastrupil? Potem pišeš, da odgovarjaš na svojo osebo prvo in zadnjokrat. Ali te je morda Bergles prosil za napade v prvškem listu, ker veš da nam je za takšne napade ravno toliko, kakor za lanski sneg. Posebno zatruje, da hoče gospoda kaplana braniti do skrajne meje. Ali si ga branil ko je iz božjega pota iz Sladke gore domov gredeč v krčmi popival in kar potem brez vsega povoda nekega delavca napadel, kakor kakšni neotesani hlapec? Ali si ga kaj svaril kaplana, ker si enkrat nekemu rekel: da ta kaplan se meni tudi ne dopadejo ker je šel od Nuñjeka z Oblakovo Maliko večkrat na izprehod. Torej bodi mož besede in svari kaplana pred takimi grešnimi dejanji. Nas pa v miru pustí,

ker takšnemu ki še ni bil drugje kakor v kotu na peči, vemo da po dnevi po temi hodi in se od takšnih gospodov odbornikov ne pustimo komandirati.

Podgorje na Koroškem. V nedeljo 20. dec. priredila je tukajšnja podružnica nemškega šolskega društva božično veselico, pri kateri se je pogostilo vse šolske otroke, 92 ubožnim pa se je razne obleke podelilo. Porabilo se je v ta namen del čistega dobička letošnje šolske veselice; ostalo svoto so darovali prijatelji otrok. Vsem, ki so to lepo prireditev s svojimi darili omogočili, kakor tudi firmam Anton Sacher's Nflg. in Joh. Tschernitz v Celovcu, ki so oddale voljneno blago po najnižjih cenah, bodi na tem mestu priskrba hvala izrečena. — V nedeljo 21. dec. se je vršil letošnji občni zbor prostovoljne požarne brambo. Zbor je izvolil g. učitelja G. Srebernik, ki se je tekom let velikih zaslug za požarno brambo pridobil, za hauptmana. Bivšemu hauptmanu g. F. Schuster, ki je zopetno izvolitev z ozirom na preobilo dela odklonil, izrazila se je za njegov trud zahvala. Zapisnikarjevo mesto je prevzel g. nadučitelj K. Somonigg, za zabavnega načelnika pa je bil zopet izvoljen virtuos na klavirju in harmoniki g. Isidor. Društveno blagajno bude oskrbovali in naprej vrli g. Müller. — Vesel o svoji lovski sreči je g. F. Schuster, ki je pridobil na lovu „gamsbart“, 23/4 cm. dolg, kar je gotove redka sreča.

Slov. kmetom za novo leto.*)

Piše se nam: Zopet je preteklo staro leto in na pragu stojimo novega. Nižje višjemu, podložen predpostavljenu, služabnik gospodu, sosed sosedu, brat bratu itd. se zahvaljujejo drug drugemu za vse dobrote v starem letu, ter si voščijo vse dobro in najboljše za novo leto. In mi, dragi kmetje, kaj pa mi? — Presodimo v kratkem naše dobrote v starem letu! — Nič, nič, in zopet nič dobrega nismo doživeli v starem letu.

Po stari navadi, dosti trpljenja, britkosti, težav, plačil, gladu in žeje prestali smo; za to smo vstvarjeni, kajti drugače ni mogoče, da bi drugi stanovci brez skrbi in trpljenja mastno živeli. Imeli smo državne volitve v starem letu. Deloma po naši deloma zoper našo voljo, izvoljeni so bili kmetski poslanci. Obetalih so nam zlate bregove; in kaj so storili? Za nas na gospodarskem polju nič, nič in zopet nič! Pretepali so se za neumno „narodno“ politiko na škodo nam, za-se pa pridobili, da dobiva vsak za svojo prazno poslovanje 8000 K plače na leto. Poslanec Pišek vozil se je v zlato Prago rajdajit se s Čehi, kateri nam niso za najmanjši dobiček, — kranjski Hribar obiskoval je Ruse, kjer se še kmetje z bičem pretepavajo kakor pri nas živina, — poslanec duhovnik Korošec potoval je po Bozni in Srbiji, prošil za pajdašjo tiste rodove, pri katerih je še dnevni red tatvina, ropanje in celo moritve domačih kraljev. Podjarmili in združili bi nas Slovenci ti ljudje radi s tistim rodovom, ki še danes stojijo na najnižji stopinji vedenja in omike. Potepali so se ti poslanci gotovo na naše stroške; molčali pa tam kjer bi naj bili govorili v prvi vrsti za gospodarstvene ne pa samo za neumne „narodne“ koristi. V prvi vrsti stoji prazen želodec, potem še le pride prevzetan jezik. V narodnostnem boju stali so ti gospodje korajzji kakor petelinji, za kmetske koristi pa so se kaj malo bojali. Hujska se neprenehoma Slovence zoper Nemce kar je povzročilo v starem letu znane žalostne boje in pretepe med Slovenci in Nemci v Pragi, Celju, Ljubljani itd. Poprej se po zvijači in hinavščini ljudstva šunta in pusta, po bojih in pretepih se ti zvitni krivci sodnijski kazni izognejo, deloma nedolžni in zapeljani pa se kesajo po zaporih. V državnem zboru pa se vladi zvito laže in trdi, da je vse to sovraštvo in pretepanje ljudska volja. Zoper Nemce se Slovence šunta, zakaj to, ve že danes slab politik! Naši prvaki dobro vedo, da v tekmovanju z Nemcem in na podlagi nemške omike se Slovenec izobražuje, ker mu je potem mogoče brati ne samo hujskajoče slovenske, temveč tudi izobražene nemške časopise. Slovensko ljudstvo naj pa bi ostalo zmiraj nevedno, kajti prvaki vedo

da se da izkoriščevati in vladati le nevedno ljudstvo. Kakor se v nečestnosti držali in izkoriščevali nekdanji farizeji in pismoučeni Izraelce, ravno tako poneumnjujejo in izkoriščujejo naši prvaki nas Slovence. Poglejmo jih, kako jim rastejo trebuhji in se polnijo njih žepi! Da pa izpolnjujejo lažje še z naprej to svojo nesramno brezvestno delovanje, skušajo našo pozornost obračati od-se in proti Nemcem, kakor tisti tat, katerega zasledujejo ljudje in ki sam kot prvi najhujše kriči: „Primte ga, primte ga!“ V starem letu skovali in razžirili so po svojih lažljivih časopisih neumno frazo „Svoji k svojim“ — Slovenci, ne kupujte pri nemških trgovcih, oštrjih itd.; ti vas udirajo, goljufajo itd.

No dragi Slovenci, sodimo trezno, s kom stojimo že dalje v kupčiji kakor z Nemci? Kdo nam odkupi od nekdanj naših pridelke, naj že bude živina, žito, svinje, sadje, vino, itd. kakor Nemci? Ali storijo to morda Rusi, Srbi, Črnogorci, katerim bi nas radi ti izdajalci podjarmili? Morda ti šenka slov. dohtar v slučaju stroške, — plača za-te slov. davkar štibro, — ti posodi „Posojilnica“ denar za nižje obresti? Slovenci, vendar odprimo enkrat oči ter preglejmo te hinavce in farizeje, naše oderube! Šuntajo nas zoper Nemce, ter nam fanšujejo znanje nemškega jezika! — Zakaj pa neki ti farizejski hinavci naši prvaki pošiljajo svoje otroke v nemške šole, za izobrazbo v nemške pokrajine, zakaj neki ne v blaženo Rusijo in Srbijo?? Slovenci, pomislimo trezno resnico!

O tej zadevi pregovorimo drugič. Danes izjavimo medsebojno voščilo za novo leto. Kaj nam je storiti? Kmetsko združenje med Slovenci in Nemci, — izobraženje ljudstva kolikor in kakor le mogoče! — do izobrazbe pa je potreba v prvi vrsti izobraženih nepostranskih časopisov. Ali bodemo prebrali časopise, kateri vedomo zmiraj hujše šuntajo in hujskajo ljudstvo, narod zoper narod? Ne, nikakor ne! Poprijeli se bodemo, in voščimo si za novo leto časnik, kateri nas poučuje k napredku, nevstrašeno razsvetluje hinavsko postopanje farizejev in pismoučenih, gojžla hudobijo ter hvali dobroto! In ta časnik je edini — Ptajski „Štajerca“! — Dobrota tega lista je znana, naj porečejo o njem sovražniki kar hočejo. Največi sovražniki „Štajerca“ se pohajajo na nekih priznanih in nekih spovednicah. Prvo znanje in zagotovilo pa je, da kateri duhoven „Štajerca“ zatiruje, je in ostane slab duhoven, ravno tako kakor je vsak tat sovražnik orožnika ali žandarja. Ne daj povoda za napad in nihče te ne bude ter ne sme nastati, kazenska postava je takemu v branitev, — krivi tat pa se ne more in ne upa pritožiti! Kako življenje takih bi bilo, če bi časnikov ne bilo, in kako delovanje tatov in hudodelnikov bi bilo, če bi orožnikov ne bilo? Sam Bog se usmili!

Toraj Slovenci, za novo leto Vam naj bude v darilo — „Štajerca“. Poprimimo se ga, — v nobeni pošteni hiši naj ga ne manjka. Ti dragi „Štajerca“ pa le postopaj nevstrašeno kakor do sedaj tudi v novem letu in naprej.

Koncom 18. stoletja je rešil nevstrašeni cesar Jožef II. ljudstvo posebno kmetske sužnosti in tlake, — in v začetku 20. stoletja nas kmetske reši Ti „Štajerca“ iz krepeljiv farizejev in pismoučenih! Kmetje, pomagajmo si sami, in Bog nam bude pomagat. Bog nas obvaruj v novem letu pred našimi prijatelji, pred našimi sovražniki se bodemo sami varovali. — Kmetski pozdrav in veselo novo leto!

Kmet in kmetski prijatelj.

Novice.

Vsem prijateljem, ki so nam poslali voščila ob priliki božičnih praznikov in novega leta izrekamo na tem mestu pri srčno zahvalo.

Uredništvo in upravnništvo.

Srbski voli so postali tako važno politično vprašanje, da bi na njem kmalu sedanja klerikalna vlada poginila. Ali k sreči za to vlado se je našlo še toliko „kmetskih“ poslancev, ki so priskočili vladi na pomoč in izdali svoje poljedelske volilce. Poročali smo že v zadnji številki,

da je bila postava sprejeta, ki omogoči uvoz srbskih vol in sicer z enim glasom večine. Kmetska slovenska poslanca Pišek in Ježovnik nista glasovala proti tej za našo živinorejo nesrečni postavi in zato je bila sprejeta. Zdaj se norčujejo gotovi gospodje iz kmetov in pravijo: ej slaba mora biti kmetija, ako bude uničena vsled uvoza tistih 70.000 srbskih volov. Pa stvar je drugačna. Avstrijska živinoreja in zlasti živinoreja planinskih dežel je bila doslej popolnoma zanemarjena. Komaj se je malo povzdignila, komaj da je postala edina kmetska panoga, ki donša vsaj nekaj dobička, ko se jo je že na tako brezstidni način oškodovalo. Treba pomisliti položaj. Kmet dela — ako ima sploh kakšni dobiček — k večjem s 3—4% dobička Veliki industrijci pa gorvijo sploh šele tedaj o dobičku, ako se obrestuje njih kapital s 5%. In koliko velikih industrijcev pa imajo Slovenci? Za tujo veliko industrijo so glasovali izdajalski prvaki! In še nekaj: Srbija se vendar z vsemi kripilji oborožuje proti Avstro-Ogrski. Od oktobra 1908 pa do danes je dovolila srbska skupščina (državni zbor) 34 milijonov dinarjev za boj proti Avstriji. In tej državi so naši prvaki izdajalci pomagali! Kar se je pa dovolilo Srbiji, dovoliti se bude moralo tudi Rumunski, Bulgariji, Turčiji in Grški ter končno tudi Rusiji. Kaj pa potem? Ali so naši prvaki to premislili? So, oj, premislili so vse. Ali prodali so svoje kmetske volilce za skledo leče!

Ne nabirajte zakladov . . . Kakor znano, so se klerikalci na Tirolskem sprli, en del se imenuje stare „klerikalce“, drugi del pa „krščanske socialce“. In ta dva tabora vodita hud boj med seboj. Pri temu pride marsikaj zanimivega na dan. Tako je pisal staro-klerikalni list „Tiroler Stimmen“ sledeče: „Novi predsednik deželnega kulturnega sveta namerava menda veliko potovanje. Kajti zaračunal se je za prihodnje leto za vožnje 4000 K. S to svoto bi g. predsednik lahko celo leto v železniškem vozu preživel; ja prepotoval bi lahko celo zemljo. In ta denar bude vzel iz deželnih doklad, ki znašajo na Tirolskem 63%. Dosedaj skozi 25 let je bila služba predsednika brezplačna. Ali komaj je dobil to službo krščanski socialce, ko si že zaračunal plačilo.“ — Tako sodijo klerikalci o „klerikalcih“. Ako bi mi trdili, da se da klerikalno prepričanje kupiti kakor oglodane kosti, potem bi črni listi vpili, da je to „brezverska“ laž. Ali kaj pravijo k temu?

Iz Spodnje-Štajerskega.

Prekrstili so v „beli Ljubljani“ neko zankerno dete, ki še noče poginiti, ako ravno bi bilo že v interesu javne čednosti davno čas . . . Prekrstili so dete, puhloglavega smrkolina, ki je hotel v družbi resnih ljudi zgago delati . . . Da nas naši čitatelji dobro razumijo, jim povejmo sledeče: Svoj čas se je ustanovil v Ljubljani (odnosno v Kanniku) neki zakoniti listič, kategera se je hotelo razširiti z ukradnimi adresami „Štajerca“. List je bil zasebna lastnina nekega moža. Ali tisti dr. Jurtela, ki menda še vedno meni, da mu je čast, ako je vrhovni zaščitnik in prijatelj klavarno-lažnivega hofrata Ploja, je znal na ne posebno reelni podlagi dotični list v svoje roke dobiti. In prišlo je do boja, ko zagleda nakrat luč sveta listič „Novi slovenski Štajerca“. Da je bil list ustanovljen edino v to svrhu, da uniči našega naprednega „Štajerca“, to je razvidno že iz imena. Seveda, bilo je to neumno počenjanje, kakor da bi se muha v slona zaganjala. Ali „Novi slovenski Štajerca“ je izhajal in izhajal. Mi te cunje niti omenili nismo, kajti kdo bi se brigal za vsako pokveko, posebno če je duševni oče te pokveke človek, ki je sicer c. k. hofrat, ki pa doslej ni odgovoril na očitanje, da je lagal in obrekoval Plojev „Novi slovenski Štajerca“ je izhajal seveda v Ljubljani. Tja, med ljubljanske barabe, tudi spada. Ali v kljub temu, da so Plojevi pristaši delovali kakor da bi terpentina pili, vkljub temu, da so okoli plesali kakor muha v močniku, vkljub temu, da so stotero svojih lističev po cestah razstrosili in v blatu valjali, kamor sicer ti listi spadajo, — ni bilo naročnikov. Hofrat Ploj pa mora imeti svoj list, v katerem bude tako nesramno lagal in obrekoval, kakor se mu je to že parkrat dokazalo! . . . In glej, — prekrstili so dete! „Novi slovenski Štajerca“ ne bude več izhajal.

* Za zadnjo številko žalibog prepozno.

Pač pa bode prihajal vsak teden enkrat list z imenom „Sloga“. Bog pomagaj! „Sloga“ — oh, oh, že ime vpliva bolj kakor vsaki „Bitterwasser“. Vi prvaki, vi klerikalci in narodnjaki, sloga, sloga, sloga, da ne bode moral lažnivi hofrat v penziji . . . Pozdravljamo prekrščenega pobalina! Izjavljamo pa, da se tudi s to spako ne bode dosti pečali. Kajti Ploj in njegovi listi so za nas — moralčno obsojeni!

Pišek — wo bist du? Več kmetov iz slovenj-bistriškega okraja nam piše: Kar je v volinem okraju posl. Pišeka pametnih, mislečih mož, vsi so ogorčeni nad njegovim figantstvom. Dokazano je, da Pišek, sam kmet in živinorejec, ni glasoval proti oni nesrečni postavi, ki hoče našo domačo industrijo v prid industrijskih judov in srbskih kraljemorilcev uničiti. Ko je bilo treba glasovati za ljudstvo in proti tej postavi, se je Pišek skrnil. Pokazal je s tem, da je v državnozborni volilni borbi lagal, ko je trdil, da se bode za kmeta potegoval. Dokazal je, da mu ni nič za kmeta in vse za — komando črnih generalov. Mi kmetje, ki smo Pišeka žalibog volili, zahtevamo torej, da nam odkrito pove: 1. Zakaj ni glasoval proti vladi? 2. Zakaj se pusti od kmetov voliti, ako ne mara kmete zastopati? — 3. Zakaj ni glasoval tako kakor drugi poslanci „kmetске zveze“? Ako je zamogel advokat dr. Benkovič za kmete glasovat, ako je mogel duhovnik Korošec za kmete glasovat, zakaj ni glasoval kmet Pišek za kmete? Kdo mu je zapovedal, da se mora skriti? — Ako Pišek na ta vprašanja ne more dati poštenega odgovora, potem mora biti vsaj toliko pošten, da **takoj odstopi**. Kajti dokazal je, da ali kmeta noče zastopati ali pa ne sme. Pišek, ven z odgovorom, drugače bode mo govornik in sicer tako jasno, da bode joj! Vun z odgovorom ali pa vun — iz državne zbornice!

Dr. Rosina, znani prvaški odvetnik v Mariboru ima vedno smolo, kadar se hoče prepirati z naprednjaki. Mož je jurist in njegovo juridično znanje smo že opetovano pojasnili. Zlasti hudo se je svoj čas opekel, ko je tožil našega urednika zaradi nekega otročje-bedastega „popravka“. Takrat smo tej „luči“ mariborskega prvaštva jasno dokazali, da ne pozna postaj in smo ga celo v našo pisarno povabili, da ga tam naš urednik človekoljubno podučí, kako se „popravke“ po § 19 piše. Dr. Rosina nas ni ubogal, on ni prišel. Čakal je raje priložnosti, da se zopet osmeši in v vsej javnosti blamira. Čakal je in jo našel. Pred par dnevi je naznanil (denuncirati se prvi to s tuj besedo!) nekega g. A. Ullricha, češ da je razdeljeval listke za shod v Studencih in da je vsled tega prekoratil postavo o kolportazi. Pri sodnji je bil g. Ullrich seveda oproščen, dr. Rosina pa blamiran. Ali ta stvar ni samo sramotna in smešna za dr. Rosino, marveč tudi grda. Kajti kar meni nič tebi nič ljudi pred sodnijo vlačiti, to pač ni lepo. In Rosina si bode enkrat svoje prvaške prste prav temeljito opekel!

V Ljutomerju so obdržali klerikalci 29. in 30. p. m. v prostorih okoliške šole politične shode, na katerih so govorili razni gospodje, med njimi pa tudi vrhovni general črne armade dr. Korošec. O gospodarskih rečeh ti gospodje seveda niso imeli ničesar povedati. Pač pa so razširjevali najgršoj govorjo za bojkot proti Nemcem. Zlasti se je odlikoval v hujkanju krčmar Jože Reich. Ta mož služi lepe denarje pri nemškem plemenitažu. Nemški denar mu diši. Čujemo, da Reicha že sodnja naslednje. Na vsak način bode zdaj odločneje proti gonji v bojkot nastopali. Kmetje v ljutomerski okolici, ne pustite se od zanikernih hujšačev zapeljavati!

Na naslov drž. poslanca V. Ježovnik! V državni zbornici je bila sprejeta postava, ki je velikansko oškodovanje naših kmetjskih živinorejcev. Vi gospod poslanec, ste sam kmet, Vi ste izvoljeni od kmetov, Vi ste član tiste „narodne stranke“, katera pravi o sebi, da je tudi „kmetška“. Kot kmet in poštenjak bi morali Vi torej proti tej postavi glasovati. Glasom poročil pa Vi tega niste storili. Vi ste bili bogve kje, ko se je o tej stvari glasovalo. V državni zbornici se je šlo pri temu le za en glas. Ko bi torej Vi proti tej nesrečni postavi glasovali, bi ta padla. Gospod poslanec Ježovnik, Vi ste doslej v zbornici vedno le za uradnike govorili, nikdar pa ne za kmete, ki so vendar

Vaši volilci. Ako ste poštenjak, morate tedaj javno povedati: Zakaj niste glasovali za kmete?

Vzorni prvak je sodnijski oficijal Joža Šuln v Konjicah. „D. W.“ piše o njem tako-le: Mož se je s svojim postopanjem tako vsa srca pridobil, da ne more zdaj v nobeni družbi več — občeovati. Zato išče zdaj prijateljstva pri klerikalnih kmetih okolice. Obljubuje jim, da jim bode čudeže delal, ako ga pošljejo v deželni zbor. Tudi je pravni zastopnik klerikalne posojilnice, seveda brez da bi pri tem dobička iskal. Zdi se skoraj, da je več uradnik posojilnice nego sodnijski oficijal. Čudno, da njegovi predpostavljene tega ne vidijo. Mož sicer tudi izjavlja, da ostane njegovo srce „nemško“, pa čeprav bi ga Slovenci za poslanca izvolili. Mi pravimo le: Šuln, Šuln, pusti politiko, dokler je čas!

Prvak dr. Povalej v škripcih. „Marburger Zeitung“ piše: Upetovano že smo se morali pečati z osebo tukajšnega prvaškega finančnega komisarja dr. Povaleja, te „dike“ državnih uradnikov, tega moža, ki je bil enkrat slovenski liberalce, ki je pa potem zašel pod slov. klerikalno zastavo, da bi lažje dosegel svoj cilj — sedež v državni zbornici. Mož je dobival naravnost neverjetne „urlaube“, ko je pri zadnjih državnozbornih volilvah kandidiral. Ali slovenski kmetje so ga iz volitnega okraja vrgli. Ovadba, ki jo je napravila takrat žandarmerija proti njemu, je sicer izginila. Ne samo, da je dr. Povalej takrat na državne troške, torej na troške davkoplačevalcev kandidiral, porabil je svoje kupčijske zmožnosti na razne strani. V barantanju z vinom, mrvo, zemljišči, realitetami ter kot gostilničar je dokazal, da je njegova lastnost kot c. k. finančni komisar le nekaka folija, le eden virov njegovih dohodkov, in sicer tak vir, ki mu daje polno plačo tudi tedaj, ako ne stori svoje dolžnosti. Glavno delo dr. Povaleja je kupčijstvo. Vsak dan si izposodi od nekega tovariša časopis, izreže kupčij se tikoče inzerate in jih shrani. Pri temu svojem postopanju se dovoli Povalej najbolj škandalozne stvari, o katerih naj v sledečem govorimo: — Slučaj Altaller. Ta smrdi do nebes. Povalej je izvedel da ima gospa Althaller iz Gradca v Gamsu pri Mariboru še neko posestvo in je skušal to posestvo nakupiti. Dotična gospa je izjavila, da proda posestvo razven vina za 9.000 K. Povalej ji je pa toliko prigovarjal, da je žena (precej iznemirjena) podpisala načrt pogodbe s kupno svoto 6000 K. Žena je mislila, da je vino izvzeto. Ali Povalej je zdaj nakrat izjavil, da je „vse, kakor leži pa stoji“ prodano. Zdjaj je pričel seveda prepri. Žena je bila naravnost o goljufana. Za to je dovolj prič. O drugih enakih slučajih tega čednega gospoda bode mo še govorili. Klerikalci so lahko na dr. Povaleja ponosni.

V lastne zanjke vjel se je 20 letni čevljarški pomočnik Franc Vilén iz ptujške okolice. Fantič je prav po prvaško vzgojen. Preteklo nedeljo zvečer je bil malo pijan. Hotel je svojo prvaško prepričanje na ta način pokazati, da je pri gostilni vinogradniške zadruge v Ptujju brez vsacega vzroka dve šipi razbil. Pri temu se je roko poškodoval in poleg tega so ga vjeli in oddali sodnji. Zdjaj bode kašo pihal.

V občini Artiče pri Brežicah vladajo prav čudne razmere. Občinski predstojnik je tam neki Janez Slovenc, ki se je z dušo in telesom zapisal prvaškemu dr. Benko-Cvenkaniču. Ta možakar pač dostikrat ne pomisli, da mora biti občinski predstojnik nepristranskega in poštenega značaja. Treba bode enkrat prav temeljito občinsko gospodarstvo tega prvaškega zagriženca svetu razjasniti. Za danes naj omenimo le njegovo postopanje ob priliki razdelitve krme, ki jo je dovolila vlada po suši prizadetim posestnikom po znižani ceni. Čuje se, da se je pri razdelitvi te krme precej strankarsko postopalo. Zlasti najubožnejše posestnike se je baje naravnost prezrlo. Mi vemo imena cele vrste posestnikov, ki so res usmiljenja vredni in ki so hudo trpeli po suši, ki pa vendar niti bilke cene krme niso dobili. Pač pa je dobilo to ceno krmo nekaj bogatih kmetov, m. dr. tudi eden, ki je pridelal v zadnji trgatvi 500 polovnjakov vina. Vse kar je prav, ali župan Slovenc si s takim postopanjem pač ne bode pridobil ljubezni svojih občanov. Ali so reveži res samo zato tukaj, da

plačujejo in — umirajo v lakoti? Temu mončah* biti enkrat konec!

Mariborski okrajni zastop je imel 29. p. m. svoj zbor. Dokazal je, da vlada tudi v tem prednem zastopu vzorni red. Prostora nam manjka, da bi podali obširne poročilo. Zastopci v naj omenimo le poglavne točke iz razpradom. Zboru je predsedoval načelnik g. dr. Jos. Schmieederer. Po dovolitvi raznih občinskih del na klad poročal je g. Kammerer, da se bode l. 1909. Dne regulacija Pesnice od potoka Cirknica na dizejsk 400 m pod mostom na okrajni cesti v sv. Lenar Dne nadaljevala; zgrabba z novim mostom bode stal Za v okroglo 120.000 K, kateri svoti mora okrajna lna glasom namestniške odredbe 10% plačati ter Pana t zgrabbi to štreko prevzeti. (Predlog se sprejme o te Filijalka St. Ilj kmetijske družbe je poslala, na Umo bi se občine Dobrenk, Št. Ilj, sv. Jurij n. P. sme Gradiška, sv. Jakob sl. g., Jarenina, Kaniža, Zg. je sv. Kungota, Pesniški-dvor, Plač, Plosterberški p. Pelič, Vičanci, Celnica, Cirknice itd. izjavilo zbi bi plemsko ozemlje marija-dvorskega govejega plaj m mena. (To se sprejme!). Potem je podal načelčno nik dr. Schmieederer okrajni račun za l. 1909. k se Skupni dohodki okraja znašajo 123.824 K 2 h. Skop skupni izdatki 119.892 K 67 h, torej blagajniški tu preostanek 3.931 K 35 h. Račune se vzame nista znanje. Potem je podal načelnik proračun za l. leto 1909. Temu posnemamo sledeče zanimivejš z l številke: Za šolske troške 52.124 K, za deželno k kulturo, premije bikom 890 K, premije konjem ribi 360 K, nabava plemskih merjascev 200 K, resniš gulacija Pesnice 13.500 K, zgradbe na Dru pr 2.000 K, troške za okrajne ubožce 4.700 K net i nadalje troške za okrajne ceste, i. s.: sv. Jurju 5.350 K, Langental 5.419 K, sv. Lenart 8.830 K. K. P. Tj 2.200 K, skupaj 21.800 K; za okrajni pot ceste (II. razred): Plač 1.362 K, Vičaju 694 K. Kirili. Pesnič-kolodvor 145 K, Zarenina 2.480 K, svik z Jakob 1.590 K, Vurmberg 2.160 K, Fram. Sliva z nica 1.560 K, Maria-Rast 2.800, sv. Lovrenvolv 3.580 K, Velka 3.350 K, Račje-Ptujska gongosti 1.770 K, sv. Jakob sv. Lenart 1.740 K, skupaj sta 25.893 K. Požarnim brambam se podeli kupaje d 1.800 K. Za podporo otrok 5.000 K, za občinstela 2.000 K. V vse te namene se bode dvigalo 10% neke okrajno doklado in 7% postavno šolsko doklado. ko h Te številke dokazujejo, da je okraj v najboljšem lesni redu, da se stori mnogo za prebivalstvo koristnega pričr in da so vendar doklade zelo male. Čast naraje mel.

C. kr. kmetijska družba za Štajersko prilec. redi svoj 86. občni zbor dne 17. in 18. jih marca 1909 v stanovski hiši (Landhaus) v Gradcu. Zčetek dne 17. marca ob štirih popoldne mož Dnevni red za 17. marec 1909: 1. Otvoritev rli zborovanja po predsedniku. 2. Naznanitev za je z stopnikov tujih korporacij. 3. Naznanitev odpo-anih slancev podružnic. 4. Volitev dveh overovača ce teljev. 5. Predlogi revizijskega odbora gledeam, a) proračuna za leto 1909.; b) računskega za-apl ključka za leto 1908.; c) upravnega poročila za veči leto 1908. 6. Volitev revizijskega odseka za pri-la. hodnje leto. 7. Predlogi osrednjega odbora in 1.4 podružnic. Dnevni red za 17. marec 1909.avec 1. Nadaljevanje razprav o predlogih podružnic. 2. Prisodba nagrad in odlikovanj društvenikom. ki so si stekli posebne zasluge za kmetijstvo. Naj § 25., točka 7., odstavek 1., družbenih pravil. Breg določuje, da se morajo staviti predlogi za odli-als kovanja, kakor sploh vsi predlogi, o katerih sed nj naj razpravlja na občnem zboru, najpозnejše štiri voj tedne pred zborovanjem, ker bi se sicer na iste Zor oziralo šele na prihodnjem drugem občnem zboru. e lju Vse stavljen predloge je treba obširno uteme-šnen ljevati. Pri nasvetih za odlikovanja se mora ščine strogo ozirati na določbe § 44. družbinih pravil. podv

Letni in živinski sejni na Štajerskem. pon 26 Sejni brez zvezdic letni in kramarski sejni; sejni, zaznamovani mi v zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) čni pomenijo letne in živinske sejne. Dne 9. januarja v Brežicah (svinjski sejem) adič Dne 11. januarja v Gross-Kleinu (sejem z je bi mlado živino), okr. Lipnica; v Šmarju pri Jelšah**; natijjo . Planiš** okr. Sevnica. Dne 12. januarja v Ljutomeru*; v Ormožu il, d (svinjski sejem); v Rogatcu (sejem s ščetinjarij). Dne 13. januarja v Mariboru*; na Ptujju (sejem Vol s ščetinjarij); v Imenu (sejem s ščetinjarij), okr. Kozeje; 3elat Dne 14. januarja na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem); pri Sv. Filipu-Verač**; okr. Kozeje; v Gradcu, je tu Dne 15. januarja v Arvežu (sejem z drobnico). Po dne Dne 16. januarja v Brežicah (svinjski sejem). dne Dne 18. januarja v Kapelah**, okr. Brežice; v oval

moravčah**, okr. Celje; pri Sv. Petru**, okr. Gornja Idgona; v Maribergu**.

Dne 19. januarja v Ormožu (svinjski sejem); v Idgoni**.

Dne 20. januarja v Ernovžu*, okr. Lipnica; Sv. Lenartu v Slov. gor.**; na Malih Rodnah**, okr. Zatočje; v Bučah**, okr. Kočevje; na Ptuj (sejem s konji, vedom in ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kočevje.

Dne 21. januarja v Gradcu* in Teharjih**, okr. Bregu pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 22. januarja v Moziju**, okr. Gornji grad; Bizeljskem** okr. Brežice.

Dne 23. januarja v Brežicah (svinjski sejem).

Za vinogradnike. Sadjarska in vinogradniška želna šola v Mariboru priredi od 3. do 8. februarja tečaj za dela v kleti (Kellerwirtschaft). Če o temu vidi v današnjem inzeratu!

Umor pri sv. Janžu dr. p. Že v zadnji številki smo poročali o grozovitem umoru, katerega žrtve je bil posestnik in kretnik g. Franc Katz. Lohi pri sv. Janžu. Kar verovatno nismo mogli, da bi bilo to mogoče, da bi mogel ta trezni, rni mož, ki je bil prvi vzor-gospodar, tako srečno končati. In vendar je res! Kravni dodek se je zgodil približno tako-le: Na nesrečni sopopivali v Maherjevi gostilni razni gosti, medimi tudi zakonska Franc in Alojzija Katz. Ta sta se peljala približno ob 6. uri zvečer mu. Katz pa ni ostal doma, temveč se je bil z Henrikom Hrabušek zopet nazaj v Marjevo krcmo. Tam je bil zdaj tudi neki Dugovnik, ribič v Mariboru in njegov brat, cugsfirer dlesnik. Med Katzom in Dugovnikom se je el prepir. Medtem je potegnil Podlesnik svoj onet in dejal, da bode Katza umoril, češ da mu zato itak ne more ničesar zgoditi; večjem feldvebel bode postal. Vrgel je Katza il pod mizo. Potem so drugi ljudje nasprotnike mirili. Ali kmalu potem sta Dugovnik in Podlesnik zopet prepir pričela; Podlesnik je vrgel itza nato na cesto. Vsled tega je ta enkrat revolverja ustrelil. Dugovnik je imel nož in gostilničarjevo hčerko kmalu težko ranil. to sta Dugovnik in Podlesnik odšla; Katz pa še dva-ali trikrat v tla ustrelil. Nato sta letela omenjena dva nazaj. Dugovnik je skočil nekega Koberca, kateri je branil gostilni-rsko hčerko pred napadi. Katz je bežal, ali dlesnik je tekel za njim, ga podrl na tla in pričel obdelavati z bajonetom. Par minut zneje so našli Katza mrtvega. Dve težki rani imel na hrbtu, eno pa v želodcu. Brezsrčni prilec je zbežal s svojim bratom, ali roka prave jih bode že dosegla. Ukradla sta tudi Katzu elovok in klobuk. Katz je bil eden najuglednej- ne. a mož ptujске okolice. Bil je pravi poštenjak itev vrli gospodar, kakor jih je malo. Vsa okolica za-luje za njim. Naj bodi tej nesrečni žrtvi po- pvanjih morilcev zemljica lahka. Pokojnik za- va-išča celo vrsto nepreskrbljenih otrok. — Poroča- nam, da so cugsfirerja Podlesnika že dobili za- zaprli. Katz je imel pri sebi 1600 K, ki so za- večidel zmanjkale. Morilca sta torej tudi pri- pala.

1.400 kron izgubil je pri neki veselici lesni govcev Kaučič v Zg. Radgoni. Denar je našla ic. letna hčerka orožniškega stražmojstra gosp. om utnik.

Napadli so pijani pijonirji voznika Vončina Bregu pri Ptuj in ga težko ranili. Taki dli- obalinski napadi so tembolj obsojati, ker trpijo se sled njih tudi drugi poštenji vojaki. Kajti stro- tiristi vojaške oblasti zadene potem vse.

Zopet uboj. Kam vodi grozovito podivjanje ru. aše ljudstvo? Vsak dan se že lahko poroča o akšnem uboju ali umoru. Učiteljstvo in du- pra ovščina, brigajte se vendar za božjo voljo za vil.) podivjanje. Vaša dobra vzgoja bode ljudstvu eš pomagala nego vse prvaško politikanje. ne 26. p. m. so popivali fantje v Vandovi rčni v Ciglencih (blizo kraja, kjer je bil ne- rčni Katz umorjen). Pri temu so se stepli aradi deklet. Posestnikov sin Franc Klemenčič z je bil že več mesecev v ječi, je napadel fanta latijo Jug s težkim nožem in ga tako težko unil, da je ta drugi dan umrl. Morilec je po- egnil.

Volkeve so opazili na posesti grofa Zichy Belatinczu, kakih 5 ur od Radgone. Lovcem je tuje posrečilo enega ustreliti.

Potovalna predavanja o perutinarstvu na rednjem in Spodnjem Štajerskem. Da se bodo potovalna predavanja o perutninoreji vršila in-

tenzivneje, se je srednji odbor c. kr. kmetijske družbe v svoji seji 2. julija t. l. izrekel za predlog perutninorejskega odseka in naprosil gospode Armina Arbeiter, upravitelja deželne bolnice za umobolne v Feldhofu pri Gradcu, Otmarja Maldeghem, graščaka v Falkenhofu pri Andritzu in Janeza Pechany, upravitelja de- želne hiralnice v Schwanbergu, naj prirejajo na podlagi Arbeiterjeve knjžice, in na vsa- kokraten poziv načelstva kmetijske družbe po raznih krajih Srednje in Spodnje Štajerske po- tovalna predavanja o perutninoreji. Zato prošimo vse cenjene podružnice kmetijske družbe naj blagovljijo osrednemu odboru naznaniti svoje želje, naj se ta ali oni teh gospodov knjim pošlje in predava o perutninoreji. Omenjamo še, da sta gospoda upravitelja Arbeiter in Pe- chany na razpolago le ob nedeljah in pra- znikih.

Bela zastava je visela od 25. do 28. p. m. raz sodniškega poslopja v Konjicah. Dokazala je, da ni nobenega jetnika zaprtega. Ta redki slučaj se je zgodil tekom zadnjih 50 let štrikrat.

Umrl je v Šoštanj g. Karl Breschnig, gostilničar in mesar. Pokojnik je bil vedno zvest naprednjak in splošno spoštovan. Naj počiva v miru!

Iz Koroškega.

„Svoji k svojim“! Čudna so božja pota... Prvaški „Š-Mir“, gotovo eden najpodlejših listov, kar jih poznajo slovenske pokrajine, pričel je jamrati in jokati, kakor joka hudobni paglavec pod palico očetovo. Kaj se je zgodilo? No, nič posebnega. Znano je, da je „Š-Mir“ in z njim vsa njegova čedna stranka kranjskih privandravcev vedno širila le hujskarijo. Edino načelo prvaštva na Koroškem je bilo: boj do noža proti koroškim Nemcem! Prazne besede v tem oziru seveda niso pomagale. Ljudstvo posluša sicer iz dolgčasa orglarja Grafenanerja ali žup- nika Ražuna, ali od tega poslušanja nimajo pr- vaški žepi ničesar. Kaj pomaga vso ploskanje in odobravanje, ako stiska ljudstvo svoje groše in jih porabi raje za se nego za prvake? Pr- vaška politika pa je vendar navadni „kšeft“, in geslo te politike je stara beseda: „Za denar ti dušo svojo prodam“. . . Torej denar, denar, denar, kako dobiti denar? Na kakšni način — tako so se povpraševali prvaki — bi zamogli „dobro slovensko ljudstvo“ tako daleč navduše- vati, da bi nam svoje krvave krajcarje podelilo?! In iznašli so sredstvo, ki se glasi: „Svoji k svojim!“ S tem geslom so hoteli doseči, da bi tisti zaslepljeni slovenski kmetje, ki slišijo travo rasti, nesli svoj denar le prvakemu trgovcu in mu odkupavali slabo blago za drage kronice, da bi dohajali edino k prvakiškim odvetnikom, ki znajo tako lepo računati, kakor pobožni gospod dr. Brejce. „Svoji k svojim“ so vpili in si mislili: Tvoje k mojim... Koroški Nemci seveda tudi niso na glavo padli. Oni niso tako neumni, da bi nastavili levo lice, ako dobijo na desno klo- futo. Zato so odgovorili na to izzivanje z edna- kim orodjem. In glej, zdaj je „Š-Mir“ v zadregi. Kajti resnica je, da živi pretežna večina sloven- skih trgovcev večidel od nemških ali Nemcem prijaznih ljudi, — da bi morali prvakiški advo- kati zopet na Kranjsko romati, ako bi jim Nemci ne dali zaslužka, — da je vso gospodarstvo med Nemci in Slovenci na Koroškem tesno zvezano in da profitirajo od tega le ali večidel le — Slovenci. Zdaj, ko so „Š-Mirovci“ padli v isto jamo, katero so naprednjakom kopali, zdaj vpijejo po državnemu pravdniku in policiji. Pa jim ne bode nič pomagalo. Naprednjaki in Nemci so na vedno istem stališču: Prijateljstvo, skupno gospodarsko delo za napredne pametne Slovence! Kranjski hujskači pa nazaj čez Kara- vanke!

Prava beseda. „Freie Stimmen“, glasilo poštenih koroških Nemcev, piše v svoji zadnji številki tako-le: — „Nam niti v glavo ne pade, da bi pričeli bojkotno gibanje proti koroškim Slovencem, ki hočejo z Nemci v miru živeti. Pač pa smo resno pripravljeni, da nastopimo proti kranjskim hujskačem, ki pridigujejo sovraštvo proti Nem- cem, ki pa vendar hočejo od Nem- cev živeti!“ To je prava, poštena beseda, kateri se mora pridružiti tudi vsak napredni Slovenec!

„Freie Stimmen“ so v zadnjem času par- krat pisale, da pošten Nemec ne sme podpirati „Š-Mira“ in njegove pajdaše. Zato jih je dr. Brejce, pobožni gospod, ki kadi cigare, kadar sreča duhovnika z Najsvetejšim, naznanil sodnji. Pa iz te moke ni nič kruha. Brejček je pogorel in vsa Koroška se smeje tem ljudem, ki hočejo za se prostost, za druge pa jarem. Svoji k svojim, hahaha!

Duhovniki? Ako jih po njih suknhaj sodiš, so to res duhovniki. Ali ako jih po njih obna- šanju in nastopanju sodiš, potem ne zaslužijo tega lepega imena. Na kolodvoru v Celovcu se je te dni zopet — to ni prvič — prigodilo, da je pričel neki prvakiš črnosuknež rogoviliti in uradnike psovati, ker so ti v službenem nemškem jeziku govorili. Cerkvena oblast, ali ne vidiš tega? Tako postopanje opravičuje klic: vera je v nevarnosti...

Zaprli so v zg. Beli ogrskega trgovca V. Reicha. Mož je mislil, da sme tudi pri nas go- ljufati, kakor smejo to na Ogrskem najvišji gospodi.

Sreča. V Malem St. Paulu je imela neka vžitkarica pri mrliču stražo. Ob polnoči bi smela domu iti. Ali izjavila je, da hoče do zutraj pri mrliču ostati. Ko je zutraj domu prišla, izveda je, da se ji je podrl strop. Ko bi šla ob polnoči domu, bi bila gotovo ubita.

Debela svinja. Posestnik Adolf Pichler v Sachsenburgu je prodal te dni svinjo, ki je tehtala čez 400 kil.

Po svetu.

Velikanski potres v spodnji Italiji, o kate- rem smo poročali že v zadnji številki našega lista, imel je še veliko več žrtvev nego se je naj- prve mislilo. Danes se lahko reče, da je več kakor 200.000 oseb izgubilo v potresu svoje življenje. Vsa spodnjo-italijanska mesta ležijo v razvalinah, med katerimi se opazuje stotere mr- liče. Smrad je že velikanski. Od lakote stekli psi hodijo okoli in napadajo mrličce. S streli se jih mora pregnati. Tudi je že prišlo dovolj ro- parskih skupin, ki hočejo nesrečo v svoj dobi- ček porabiti. Prišlo je že do ostrih bojev z roparji in vojaki. Kralj in kraljica sta došla na lice mesta in si ogledala nesrečo. Grozno je divjalo morje, ki se je vlilo v mesto in uničilo mnogo bark. Po vsem svetu se nabira za ne- srečne žrtve, posebni vlaki jim prinašajo hrane in obleke. Vprašanje še ni odločeno, je-li naj se razrušena mesta na istem kraju iz novega se- zida ali ne.

Kaj naj vzame kmet v poštev, predno se loti uporabe umet- nih gnojil?

Ko sem se pred kratkim vozil z nekim tujcem skozi vas S . . . . ., ki je v bližini Ptuja, me vpraša tujec, ko je zagledal na nekem dvorišču poln voz umetnega gnojja: „Kako je to mogoče, da se vaši kmetje poslužujejo tudi umetnih gnojil, a imajo pri tem povsem zane- marjena gnojlišča?“

Čudil se je, ko je videl, da je gnoj navadno po celem dvorišču raztepen ali pa nakupičen kje na znižanem prostoru pod hlevskim kapom, kjer ga deževnica izpira in da puste naši kme- tje mirno gnojnico odtekati v cestne jarke, poleg pa umetna gnojila kupujejo. Res se zanimajo naši kmetje za umetna gnojila od dne do dne bolj, ker so se prepričali o njih hasnovitosti. Mnogo jih je pa, ki štejejo sicer precejšnje svote na leto za različna, umetna gnojila; pri vsem tem pa imajo svoja gnojlišča urejena prav naza- dnjaško. Čeravno bi ne mogli shajati brez umet- nih gnojil, bi jim vendar ostal marsikateri groš v žepu, če bi pravilneje ravnala s hlevskim gnojem.

Ako računamo, da velja 1 hl gnojnice, re- cimo, samo 15 v in če si predočimo ono število hektolitrov gnojnice, ki zgneje vsako leto v potok ali cestni jarek, lahko uvidimo, kako ve- lika potrata je tako ravnanje z gnojem.

Nesmisel je torej ob enem izdavat denar za umetna gnojila in ga vendar metati v obliki gnojnice.

Kmetje si naj pred vsem pravilno uredi svoja gnojlišča, saj se ti izdatki v kratkem izpla-

čajo. V gnojišču se zrcali gospodar. Gnojišče naj bode sicer blizu hleva, a kapnica naj ne pada nanj; ravno tako se ne sme stekati nanj deževnica, ki se v obližju zbira. Ono naj ima ugoden dvoz in izvoz in naj ne bode preveč solničnim žarkom in vetru izpostavljeno. Odločiti mu je torej, kjer je le mogoče, senčno in napram vetru zavarovano stran dvorišča. Obsenči in zavaruje proti vetru se pa lahko tudi, ako se v primerni daljavi drevesa nasade.

Da se gnojnica ne izgublja, morajo biti tla gnojišča nepredorna. V ta namen zadostuje že, ako se tla precej na debelo z gnilo ali ilovico zaphajo. Dobro je tudi, ako se še povrh s ka menitlaka, a neobhodno potrebno ni.

Razven tega mora imeti vsako gnojišče primerno veliko, nepredorno, najbolje cementno jamo, kjer se zbira gnojnica. Komu je že to odveč, naj vzame vsaj kak velik, za drugo reč naporaben sod, katerega je vkopati v zemljo.

Jama za gnojnico se lahko naredi v sredini ali pa ob eni strani gnojišča, sploh tam, kjer je pod danimi razmerami umestnejše. Umevno je, da morajo tla gnojišča viseti proti tej jami.

Da ne more gnojnica odtekati in deževnica iz dvorišča pritekati mora imeti gnojišče ob straneh zvišan rob, sicer pa tako, da ne ovira izvažanja gnoja.

Gnoj je treba vsaki dan sproti enakomerno razgrniti in dobro pokoditi, da nima zrak preveč pristopa in z gnojnico polita, da ostane vlažen, sicer se prenašlo razkroji.

Da pa vezemo dušik, to za rastline prevažno redilno snov, ki ima lastnost, da hitro izhlapi, je potrebno gnoj v presledkih pokriti z eno plastjo zemlje. Še bolj je, ga večkrat potrositi z malcem ali gipsom, sicer je zemlja ceneja in zadostuje popolnoma. Nadalje se priporoča posebno onemu, ki ima veliko gnojišče, da ga razdeli na dva dela to se pravi, tu se razgrinja gnoj enkrat na eni, enkrat na drugi polovici. Ko je ena polovica narasla približno na pol-druge meter jo je pokriti precej na debelo z zemljo in je pričeti z razgrinjanjem gnoja na drugi polovici. Ob straneh, ki naj bodo navpične, je gnoj večkrat s kako desko zatepsti, da nima zrak preveč pristopa in ne more razkrojitev pospešiti.

Kedar se gnoj nakidava, torej izvaž, ga je jemati enakomerno iz vrha do tal.

Razvoženi gnoj je čim preje podorati ali podkopati. Nepraviln ravna oni, ki ga pusti v malih kupih po več dni ležati, kar se lahko dostikrat opazuje. Če že ni mogoče gnoja takoj v zemljo spraviti, je bolje narediti večje kupe in jih z zemljo pokriti.

Za izvažanje gnojnice si pa mora kmet preskrbeti primeren sod. Da lahko sod hitro napolni, naj si nabavi sesalko (pumpo) za gnojnico.

Čim pravilneje bomo ravnali z gnojem, tem izdatnejši bode ta in tem večji bodo naši pridelki. Pod sličnimi razmerami bode tudi oni kmet, ki ima vzorno gnojišče, manj izdal za umetna gnojila, kakor oni, ki ga zanemarja.

S tem pa ni nikakor rečeno, da se naj naši kmetje ne poslužujejo umetnih gnojil. Ali naravno je pa vendarle, da bode pameten gospodar, ki zna količkej računati, preje kolikor mogoče umno izkoristil to, kar mu je bližje in ceneje, kar ga stane le malo truda in se bode lotil še le potem tujih sredsev, ko je uvidel, da ne more izhajati s svojimi.

Če pa že naši kmetovalci kupujejo umetna gnojila, naj vprašajo preje strokovnjake za svet in naj jih kupujejo potom gospodarskih zadrug in društev, ki lahko dobijo jamčeno blago od zvez kmetijskih zadrug.

Agentom, ki že v novejšem času tudi od hiše do hiše ponujajo umetna gnojila, pa naj pokažejo vrata, če se hočejo izogniti prevare. S tistim denarjem, ki ga nepotrebno zaslužijo ti agenti, bi si lahko marsikateri kmet vzorno uredil svoje gnojišče.

Kmetje, bodite torej pozorni pri nakupu umetnih gnojil in si pred vsem uredite vaša gnejišča.

Merodajni krogi bi pa naj napravo vzornih gnojišč kolikor mogoče pospeševali z različnimi primernimi sredstvi kakor na primer s premijami in subvencijami.

Ptuja, dne 22. decembra 1908.

Zupanc.

Odkup lovskih rezervatov.

Lovski rezervati so po svoji krajevni razsežnosti omejeni na nekatere kraje Gornje Štajerske, a so po svoji gospodarski važnosti za prizadete posestnike zelo važni in pomembni. Če jih definiramo po tozadevnih postavnih in določbah, so rezervati lovske pravice, ki se drže tuje zemlje in posestva »za večne čase«. Ti lovski rezervati so svoje dni nastali na ta način, da se je pri odkupu porabnih pravic prepuštil primeren kos zemljišča upravičencu proti pogoju, da sme obvezanec na tem kosu loviti. Tako je postalo pravno razmerje med obema deloma ravno obrnjeno. Iz upravičenca je postal posestnik, obremenjen z obveznostjo, da mora dovoliti nekdanjemu obvezancu lov na posestvu, iz obvezanca pa je postal sedaj služnosten upravičenec. Postavno se je dovolilo ustvarjanje takih lovskih rezervatov z najvišjim odlokom z dne 30. marca 1859. A kmalu so začeli obvezanci čutiti te lovske rezervate kot neznosne sponne. Lov na tuji zemlji je bil z najvišjim patentom z dne 7. maja 1849 izrečno odpravljen in prepovedan in lahko umljivo je, da je z napredujočim agrarnim gibanjem prišla tudi na Štajerskem za lovske rezervate zadnja ura. Že 14. januarja 1905 je sklenil deželni zbor sprejeti osnutek postave, ki se je pečal z odkupom lovskih rezervatov. A ta osnutek ni dobil najvišje sankcije, ker je vlada našla na njem formalne nepopolnosti. Z odlokom 7. septembra 1907 je c. kr. poljedelsko ministristvo naznanilo, »da se mora v predloženem osnutku postave namenjeni odkup priznati kot velik napredek, ki ga treba v interesu gospodarstva podpirati, da pa se mora še prej besedilo postave v nekaterih rečeh spremeniti, predno dobi postava najvišjo sankcijo. Te spremembe in dopolnitve, ki jih je zahtevalo c. kr. poljedelsko ministristvo, so bile take, da niso nasprotovale namenom deželnega zbora. Zato je deželni zbor v svoji zadnji seji sklenil sprejeti osnutek postave v obliki, ki jo je zahtevalo c. kr. poljedelsko ministristvo, tako, da ni nič več napoti najvišji sankciji, ki jo bo torej predlagana postava dobila. Postava, v kateri se dajejo določbe o odkupu o priliki postopanja po cesarskem patentu z dne 5. julija 1853, drž. zak. št. 130, pridržanih pravic na lov po tuji zemlji, določa v § 1, da se morajo odrediti vse po imenovanem cesarskem patentu na tuji zemlji pridržane lovske pravice ne glede na to, ali so zemljknižno vpisane ali ne. Ta odreditev se izvrši na ta način, da vrne obvezanec, to je oni, na čegar zemlji je pridržek, vrednost lovske pravice (točka 2). Posebno važna je 3. točka, ki obsega določbe o zaračunavanju odkupnine. Po tej se doženejo najprej površina in lovske najemnine v času, ko se je začela veljavnost te postave in v najemniški dobi neposredno pred tem časom pri vseh v sodnijskem okraju, v katerem leži določen rezervat, v najem danih občinskih in zasebnih lovih. Nato se izračuna povprečna najemna, ki pride na 1 ha te površine. Letna vrednost lovske pravice, ki se naj odkupi, se za vsako zemljišče izračuna na ta način, da se pomnoži povprečna najemna za 1 ha, kakor smo jo zgoraj dognali, s številom ha, ki jih ima kako obremenjeno zemljišče. Od te letne vrednosti se odšteje ena tretjina. Ostanek se pomnoži z 20 in tako dobimo odkupnino. Ta se mora, dolder ni plačana, obrestovati s 5 odstotki. Če zahteva upravičenec ali obvezanec zaradi posebnih razmer višjo ali nižjo vrednost, ko se je dognala, se naj določi višočina odškodnine od politične oblasti (okrajnega glavarstva) s pomočjo dveh izvedencev, če ni sporazum drugače mogoč. Izvedence določi okrajni odbor dotičnega okraja; na zahtevo ene udeležene stranke se morajo zapriseči (točka 4). Dan odkupa je 1. januar potem, ko je postala odkupitev pravomočna. Če je na odkupljeni rezervatni pravici kaka najemna, potem velja 1. januar po potekli najemni za dan odkupa (točka 5). Odkupnina se mora vplačati v dvajsetih enakih obrokih vsako leto 1. julija pri davčni blagajni dotičnega okraja. Vendar pa lahko plača obvezanec ali vso odkupnino na enkrat ali v večih obrokih (točka 6). Petodstotne letne obresti se vplačujejo zajedno z letnimi obroki. Če se vplača kapital naprej, se zaračunajo obresti še za celo tekoče leto (točka 7). Obveznost za plačevanje odkupnine se drži zemljiškovknjižne reči, tako da je eventualen naslednik na posestvu ni prost. Pri prisilni dražbi mora kupec sprejeti to obveznost, ne da bi se mu vračunala v njegov znesek, za katerega je zdražbal posestvo. Z odkupnino se po vsem tem ravna tako, kakor z zemljiškimi davkom (točka 8). Pri odkupitvi pridejo v poštev sledeči uradi: okrajno glavarstvo kot prva inštanca in namestnija in poljedelsko ministristvo kot druga inštanca (točka 9). Kdor želi odkupitev, mora to naznaniti v teklu leta po tem, ko bo stopila ta postava v veljavo, odkupitveni komisiji. Če se to ne zgodi, poseže oblast vmes. Tedaj se izvrši odkup na vsak način (točka 10). Odkupitev se začne s tem, da gre komisija z obema strankama na lice mesta (točka 11). Če je kak lovski rezervat dyomljiv in se ne more dognati med obema strankama sporazum, se določi odškodnina na podlagi dejanske posesti in se po tem sklepa. Proti temu lahko ugovarja upravičenec v teklu treh mesecev (točka 15). Ostalih devet točk te postave zadeva po večini le administrativno ravnanje. Samo na to že hočemo na kratko opozoriti, da se po točki 21 postave lahko vknjiži rubežna pravica za odkupnino in obresti na posestvo dotičnega obvezanca. Nadalje še hočemo omeniti, da plača po § 22 stroške za izvedence, ki jih imajo pri odkupitvi, dežela. Deželni odbor se je potezal za to, da bi bila odkupitev prosta kolkov in pristojbin; vlada je temu pritrčila in obljubila, da bo predložila državnemu zboru primerno postavno predlogo.

Listnica uredništva in u vništva.

V Leskovec! Ni nam mogoče, objaviti dopis. Za javnost res tudi nima velike veljave, fajmošter in kaplan pretepatava in lasata. Sramozanje in sramota za duhovniški stan. Ali tega remo presoditi, kdo je več kriv, fajmošter, ka farovške ženske. Oprostite torej, da ne prinašam tozadnega gradiva. Po možnosti bomo dop čas porabili. In ako bi res ne postal red v tem nem farovžu, posvetili bomo enkrat poštem brlog alkoholičnih preprirov. Pozdrav!

Loterijske številke.

Gradec, dne 24. decembra: 17, 49, 4, 1, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Za bolnike, ki trpijo na revmi gihu in ischias, bolečine na živcih, bodeenje v strani, trganje v udih, se toplota od strani zdravnikov »Lehtyomenthol«. To sredstvo edino pristno pri izdelovalcu S. E. d. e. l. m. a. n. n., Bohorodca, licija. 5 steklenic koštajo franko K 6.—

Mizarski učenc

iz boljše hiše se takoj sprejme pri g. Tomas Kapnu, mizarski mojster, Breg pri Ptujju. 15

20 letni krepki mladenci

zeli pri kakemu mesarskemu mojstru kot učence vstopiti. Naslov pri upravnistvu »Stajerska«. 16

Hiša

z zeliščnim vrtom, nekaterimi sadnimi drevesi, zrak glavne ceste in cerkve, pol ure od Ptujja na Sp. Hajdini št. 59. 19

Prodaj zemljišče

(Bauherr-Grund), obstoječe iz gozda, njive, travnika, hiše in gospodarskega poslopja, primerno za celjskega voznika. Več pove g. Franz Petschnek v Celju. 20

Posestvo

veliko, lepo, krasna glavni cesti, 1 uro na prodaj. Hosta in vse v prav dobri Vpraša se pod »Poslovarin Nr. 11«, post. Celje. 21

Kupil sem

4.000 ur-bu

od falične firme; predzaj K 240 komad garancijo. Poslje po plačilu (tudi marke) Dunaj IV. Margarete št. 27/27. 22

Neki rokodi

(kovski) zeli pridelki pri kakem velposesdelci. Več se pošlje kakovogov. Naslov po listro nistro tega lista. 23

Kolo za vodo

(Wasserradgründ)

okroglo, 5 m dolgo, 50 cm. debelo, stanje v dobrem stanju, primerno za žago na vodni hotel kupiti g. Franz Cleinsich, Twimber, Koroškem. 24

Ženitna ponudba

Katero kmetško dekle bi se oženilo z posestvom, ki je 26 let star, trezen in priden in posest v vrednosti 6000 K brez dolga? treba 1600 K. Vpraša se pod »sreča« pri u listru tega lista. 25

Razglas.

Na deželni sadjarski in vinogradniški Mariboru se bode vršil v času od 3. do 8. sv učni tečaj za dela v kleti, ki je namenjen posestvom vinogradov in drugim interesentom in pri ka se bode obravnavalo o vseh važnih, tega predmeta, fikajohih vprašanjih in to teoretično ter praktično. Število udeležencev je za zdaj z 20 dolo Naznanilo te udeležbi se naj vpošlje do 30. pre podpisaneemu mestu. Vsak udeleženec tečaja ima p 10 K za pokritje s tečajem vezanih stroškov in vstopu in blagajni zavoda. Predavanja in poduk se zgodijo v nemškem 26

Ravnateljstvo deželne vinogradniške sadjarske šole v Mariboru.

Takoj se sprejme mladi, dostojni

trgovski pomočnik

v trgovini z mešanim blagom

G. Kaiser, Monsbergr pri Ptujju. 27

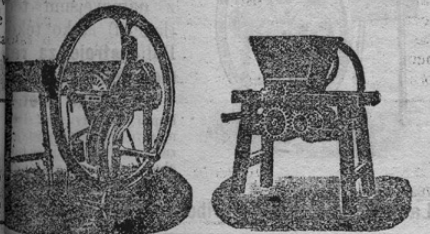

Fabrika kmetijskih in vinogradniških

mašin

Dangl's nasled. v Gleisdorfu

(Štajersko)

poroča najnoveše vitale mlatilne stroje, stroje rezanja krme, šrot-mline, za rezanje repe, reber za koruzo, sesalnice za gnojnico, trijerje, roje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschlepp- und Pferdeheuren) za mrvo obračati, stroj za kosnjo trave in žitja, najnoveše gleisdorfske mline v kamenitih valčkih zacinane, hidravlične mline, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Ferenzial Hebelpresswerke) patent „Düchscher“, dajo več tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože (Stahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastoj in franko.

„Triumpf“ Brez konkurence! Ni bazarsko blago!
Najvišje odlikovanje: Odlikovana z veliko zlato medaljo, s častnim križcem, Dunaj 1904.

3 mesece za 1 krono.

Povsod luč

samo znovo popravljeno, edino res rabljivo in zanesljivo električno žepno lampo, znamka „Triumpf“ kajti mi garantiramo, da zamorete svetiti s to lampo, katero napolnite le enkrat, pri vsakoedevni kratki rabi skozi 3 mesece. Tisočkrat najbolje dokazano. Ni igrača ali krama brez koristi kakor podobni fabriki. 707

solutno brez navarnosti se lahko in brez težave v žepu nosi.

odvisna od vetra in vremena. Se lahko rabi; baterija se da izmenjati.

Nedoezojeni efekti svetlobe! Najdaljše trajanje!

ene kompletne lampe	K 8—
3 komadi	K 8-10
večvalovna linzo 1 komad	K 4—
3 komadi	K 10-80
na-mesne nadomestne baterije komad	K 1—
stojnim (Stoll) kontaktom (obe roki prosti) kom. K 4— in K 5—	K 5—
pravo za ohesiti in trajnim kontaktom posebno praktično komad	K 5— in K 6—

Edina razpošiljatev proti povzetju samo po „Export-Union“ Abt. 92, Dunaj 55.

Ku ceniki tudi vseh drugih enakih predmetov zastoj in franko

Brata Slawitsch

v Ptuj 108

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K
Singer Medium 90	—
Singer Titania 120	—
Singer A	140
Singer A za krojače	180
Singer A	100
Singer C za krojače in čevljarje	160
Singer C za krojače in čevljarje	90
Singer Elastik za čevljarje	180

deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najina cena je nižje kakor povsodi in se po pogodbi lahko tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno. 108

Lepo posestvo

1 uro od Maribora, obstoji iz 4 stanovalnih hiš, 4 gosp. pji, 3 oralni vinograde, 12 oralov izprašenega gozda, drugo posesti travniki in polja, na lepi cesti, lahki dovoz, z živino z mostom in krmo; cenila vrednost 40.000 K. Polovica ostanje. Vpraša se pri g. Georg Lendler, Maribor, Kärntnerstrahe Nr. 6. 819

Naprodaj je 816

gostilna z posestvom

Koroškem pri farni cerkvi ob železniški postaji ter udi zraven premogokop, oddaljeno samo 2 postaji delovca. Hiša je ednonadstropna poleg je naravna tora skalna klet, kar bi zelo pripravno za vga vinogradnika ali vinskega trgovca. Kupci naj se volijo obrniti na upravništvo »Stajerca« v Ptuj.

Razpisuje se služba

občinskega redarja

v Trziču (Neumarkt) na Gorenjskem. — Plača na leto 1000 K, in uradna obleka. Redar mora biti večš nemškega in slovenskega jezika. Nastop službe lahko takoj, želi se čimpreje. Prošnje naj se vložijo pri podpisnem županstvu. Zadnji rok 10. januar 1909.

Županstvo Trzič na Gorenjskem, dne 24. decembra 1908.

K. B. Mally, župan.

Za bolnike! Za trpeče! Za zdrave!

Proti še tako močnimi in zastarelimi slučajmi: revme, gihta, boleznij žive, glavni in zobobola, bolečin v hrbtu in v muskelnih, hodenja v strani, bolečin nog napejanju, se hvali splošno na mnogih klinikah praktično izkušeni, od ca. 1000 zdravnikov priporočeni, takoj bolečine od stranjajoči

Ichtymol.

Patent v vseh državah. Večkrat premijirano. Nedoezožen v zdravilnem vplivu! Uspeh presenečljiv! Čez 15.000 zahvalnih pisem. — Edina razpošiljatev in fabrika:

Kemični laboratorij apotekarja S. Edelmann Bohorodczany (via Lvov) oddelek 28.

Franko-razpošiljatev od 5 steklenic naprej proti pošiljavi 6 K—, po povzetju 20 vin. več. 10 steklenic franko K 10—, 25 steklenic franko K 23—.

!!Puške!!

Lancaster od K 26—, flobert-puške od K 8-50, pištole od K 2, samokresi od 5—.

Popravljanje po ceni. 587

Cenik s slikami franko.

F. Dušek, Opočno št. 104 na državni železnici, Češko.

5000 goldinarjev plačila

Oziraje se na moje poskuse z vašim »Mos Balsamom«, vam lahko naznamim, da sem s njim popolnoma zadovoljen. Ze po 8 dneh so se pojavili očitno lasi; ako ravno so bili lasi svitli in mehki, so bili vendar krepki. Po 2 tednih dobila je brada svojo naravno barvo in tedaj šele se je pokazal imenitni vpliv vašega balzama. Hvalžno ostajem I. C. Dr. Tverg. Kopenhagen.

Podpisana lahko vsakomur pravi »Mos Balsam« kot zanesljivo sredstvo za pridobitev las priporočam. Trpela sem dalje casa na tem, da so mi izpadali in so se pojavili čisto goli prostori v laseh. Ko sem pa rabila 3 tedne »Mos Balsam«, pričeli so lasi zopet rasti in so postali težki ter polni. Gdč. M. C. Andersen, Ny Vestergade 5, Kopenhagen.

1 zavoje »Mos« gold. 5. Dobi se po povzetju ali s tem, da se plača naprej. Pisite na največjo specialno trgovino sveta:

Mos-Magasinet, Copenhagen 395 Dänemark.

Dopisnice se frankirajo z 10 vin., pisma z 25 vin.

Išče se oženjeni konjski hlapec

ali pa majerski ljudje h konjami. Več se izve iz prijaznosti v žganjetoču preje Kaiser v Ptuj.

Učenci

i. s. 1 kolarski, 1 kovaški in 1 sedlarski ter lakirski se sprejmejo s 1. januarjem 1909 v fabriki vozov g. Franc Pergler, Maribor, Mühlgasse 44. 821

Mlin in kovačnica z gostilno

in malim gospodarstvom v trgu Vuzenice (Saldenhofen) se po ceni prodaja. Cena 15.000 K. Vpraša se pri g. Essig v Vuzenici (Saldenhofen).

Svarilo

pred osleparjenjem!
Opozorjam cenjene čitatelje tega lista, da posnemajo tuji v zadnjem času zopet moje izreke ter da prodajajo navadne plehmate ure, ki se jih dobi povsod po K 3—, kot prave »železniške Roskopf« ure, katere prodajam že mnogo let v polno zadovoljnost c. k. državnih železnic, se dobijo le z zgornjino varstveno marko po moji firmi in so vsa druga naznanila navadne sleparije. Moja originalna »železniška Roskopf« košta brez sekundnega kazalca K 7—, s sekundnim kazalcem K 8—, 3 leta garancija. Se pošlje po povzetju

Max Böhnelt, Dunaj IV. Margaretenstrasse 27/27 urar, sodn. zapris. cenilnik in strokovnjak. Katalog s 5000 slikami zastoj in poštino prosto. 682

V ptujskem mestnem soparnem kopališču

so dobijo odsihmal kopelski hlapecem po sledečih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsake nedelje in vsak praznik ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev.) Vodstvo ptujkega mestnega kopališča (Pottauer Baderanstalt).

za osebe brez brade in za plešce

Lase in brado se dobi zanesljivo v 8 dneh po rabi pravega »Mos Balsama«. Stari in mladi, gospodje in dame rabijo samo »Mos Balsam« za pridobitev las, obrvi in brade, kajti dokazano je, da je ta »Mos Balsam« edino sredstvo moderne znanosti, ki upliva med 8-14 dnevi na lasne papile tako, da prično lasi takoj rasti. Garantiramo neškodljivost.

Ako to ni istina plačamo

5000 goldinarjev v gotovini vsakomur ki je rabil »Mos Balsam« in ostal brez brade, plešast ali z redkimi lasi.

Op. Mi smo edina tvrška, ki prevzame tako jamstvo. Zdravniški opisi in priporočila. Nujno svarimo pred ponaredbami!

Ceno perje za postelj

ena kila sivoga, slisanega K 2—, na pol belega K 280, belega K 4—, prima mehke K 6—, visoko prima, najboljša vrsta K 8—, peresje (daunen) sivo K 6—, belo K 10—, od 5 kil naprej franko!

Gotove postelje

iz lesnega, rdečega, plavega, rumenega ali belega inleta (Nanking), ena tuha, velikost 170x116 cm. z 2 glavnima blazinama, 80x85 cm., dobro napolnjene, z novim, sivim, čistim, kroglim in trajnim perjem K 16—. Napol-daune K 20—, daune K 24—. tuha sama K 12—, 14—, 16—, glavne blazine K 3—, 250, 4—, pošlje po povzelnju, zavoj gratis, od K 10— naprej franko. 728

Max Berger, Deschenitz št. 229, Böhmerwald.

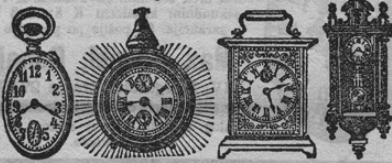
Kar ne dopade, denar nazaj ali izmenjava. Cenik zastoj in franko.

Patniki v Ameriki
Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Kmetetza** v Spjubijski Kolesarske ulice 26.
Kakovostna Pojasnika daje se brezplačno.

5000 ur zastoj

katalog pošljem vsakomur brez plačila zastoj in prosto.

kron	kron	kron	kron
Roek. pat. 3—	Budilnica . 240	J. budilnica 6—	Ura za pen. 10 cm. 7—
Roek. Roek. 6—	Svetla cifra. 2—	Schlagw. 6—	dej 10 cm. 7—
Roek. b. Roek. 7—	Stolp. zvon. 5—	Godba . 10—	Stolp. zvon. 6—
Roek. dvojni 8—	kuhinj. ura 3—	6 valčkov. 12—	Z budilnico 10—
maatelj 10—			Z godbo . 12—

Original Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Amalfa, e. k. izkušeno, od K 13—; srebrne in zlato blago po originalnih fabriških cenah. 3 leta garancija. Izmenjava ali denar nazaj.

Max Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27 v lastni hiši.
Zapriseženi cenilci in strokovnjaki. Največja in najstarejša tvrdka. Osnovana l. 1840.
5000 slik-katalog zastoj in poštnine prosto. 694

Rane

vsch vrst naj se varu-
jejo skrbno pred vsako nečistostjo,

kajti valed te postane lahko najmanjša rana nevarna in velika. Ze 40 let sem se rabi omekhaajočo Pragorske demaše zvanbe kot zanesljivo obvezno sredstvo. Ista varuje rane, zmanjša vnetje in bolečine, vpliva hladilno in pospešuje sploh zdravljenje.

razpošilja se vsak dan
1 cela doza 70 vin., 1/2 50 vin. po pošti proti naprej-plačilu 3 K 16 vin. se pošlje franko 4 doz, za 7 K pa 10 doz, in to na vse avstro-ogrske stacije.
Vsa dela zavijkov imajo postavno varstveno znamko.

Glavni depot:

B. FRAGNER, c. k. dvorni literant.
Apoteka „zum schwarzen Adler“
Praga Kleinsseite, Ecke der Nerudagasse No. 203.
Skladišče v apotekah Avstro-Ogrske.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zravon klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi, itd. po sahtevi takej razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtiti in spahati i. t. d.

Budilnica s stolpovim zvononjem K 650

z zvonovi kakor v stolpu

I-a kvaliteta, 3 oteži, bije cele in polovične ure, hudi z močno glavnim stolpovim zvonom, cifernica ki sveti po noči, lepo polirano okvirje, meri 30 cm.

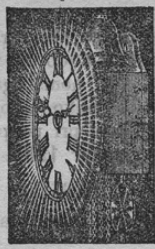
K 650

3 leta garancija. Pošiljate po povzelnju.

Max Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27.

Katalog s 5000 slikami zastoj in poštnine prosto. 690

Giht, revmatizem in astma

se uspešno zdravijo z rabo mojega že leta sem znanega Eucalyptus-olja (avstralsko, narurni produkt). Cena originalne steklenice 1 K 50 h. Popis z mnogimi zahvalnimi pismi zastoj in poštnine prosto. Eucalyptus-milo najboljšo sredstvo proti pegami, vimerli, jeternimi znaki in drugim nečistostmi obraza. Eucalyptus-bonboni nedosežno zdravilni proti kašlju, ostrovskeemu kašlju, astmi itd.

Pred ponarejenjem naj se varuje s tem, da se ozira na to varnostno marko.

Ernst Hess, Klingenthal i. S.

Dobi se tudi v Ptujju 736
apoteka „zum Mohren“ H. Molitor.

Varstvena marka „Anker“
Liniment Caspici comp.
nadomestilo za
anker-pain-expeller
je znano kot odpejajoče, izvrstno in bolečine odstranjajoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 140 in K 2—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v škiljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.
Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov.
Razpošilja se vsak dan. 690

Tovarna za poljedelske stroje C. Prosch-a v Celovcu

priloroča izbo-
vitale (G
mlatini
z najnovejšim
(lagerji) lahko
Dalje stroje z
nico delati, tri
mline za s
Kupcu se postavi vsi
njegovo železnično p
zvine prosto. Prodaj
obroke, ceniki se p
štine prosto in i

782
Lastna zaloga v Mariboru v Viktringhu

Najboljša pemska razprodaja

Ceno perje za postelj
1 kg. s'vih slisanih 2 K; bo 40 h; na pol belih 2 K 80 4 K; belih mehkih 5 K 20 najfinjših, smeženo-belih, 6 K 40 h, 8 K; 1 kg. flam non) sivoga 6 K, 7 K; belega najfinjši prsni 12 K. Ako se vzame 5 K, potem in

Gotove postelje
iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega na 1 tuhent, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavnima bla vsaka 80 cm. dolga, 58 cm. široka, napolnjene z novim trajnim in flavmastim perjem za postelje 16 K; pol-d. daune 24 K; posamezni tuhenti 10 K, 12 K, 14 K, glavne blazine 3 K, 3 K 50, 4 K. Se pošlje po povzelnju 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnilen franko do Kar ne dopada denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Böhmerwald. Cenik gratis in franko.

Predno
prosite za osebno, hipotekarno ali realno
posojilo
zahtevajte brezplačni prospekt
Meller L. Egyed, Buda
XI. Lónyai-utca 7. — Telefon interurban 48

760 **Priznana najboljša**
Brane (Eggen), valene,
STROJI za kositi za travo, deteljo in žitje,
Obraba za mrvo, grablje za žetev in mrvo,
Preše za mrvo, preše za slamo,
Preša za vino in sadje, Hidravlične preše,
Mlini za grozdje, reblerji za grozdje,
Mlini za sadje, brizgalne za trte in rastline, same delujoče
Aparati za sušenje sadja in zelenjav.
Etabilirano 1872. izdelujejo in prodajajo v najnovejši, odlikovani konstrukciji 1050 del
PH. MAYFARTH & Co, fabrike kmetijskih mašin, železne Dunaj 21, Taborstrasse št. 7
Natančni ceniki s slikami zastoj. Odlikovan z nad 600 zlatimi, srebrnimi medaljami itd. Iščete zastopnike in naprej-preda

Najbolji mlatilni stroj s patent-rolen-ring-
lager za promet z
gепljnom ali mot
Gepeljni za vlačilno
živino. - Čis-
čilni mlini za žitje, tri-
erji, reblerji za koruzo,
Mašine za rezanje
krme in rezanice s pa-
tent-rolen-ring-smir-lager
za najlažji promet,
Rez za repo,
peči s strednim kotljem
Pumpe za gnojnico,
se vrsti, in sploh vsi
poljedelski stroji

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesarstva

Vstanovljena leta 1862.
Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.
Mestni de-
narni zavod.
Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.
Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnih od 8-12 ure.
Občjenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.
Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo